

Plymouth, Pa., 7 Balandžio.

Skaudu labai darosi pamislyjus, kaip sziadien yra varginamas prastas darbinikas. Koznas, kuris tiktai tur galę, skriaudze ir lupa ji be jokio susimylimo, visai neatbodamas jogei ne kas daugiau, kaip tiktai puslėtos ir krauju apdziuvusios rankos iszblyszkusio darbiniko uzlaiko ji. Kapitalistai, lupdami darbinika, prisipyle ne suskaitomus turtus ir skesta visokiosia gerybesia, tum kart kaip darbinikas liekasi nugas. Bagoziams niekas daugiau sziadien nerupi, apart ju paciu geroves, ir nors didziausias neteisybes darytu ir apvogtu darbinikus, visad sausai ir neekliudancziai jie iszeina. Daugelis but galima parodyt atskiriu paveikslu ne teisingo pasielgimo kapitalistu, kas link darbiniko, bet ir koznas tai savo akimis patyre. Paziurėkime tiktai ant zemiau parodytu darodymu, o szviesiai pamatysime, jogei tum yra uzgautas tiktai prastas darbinikas, tum kart kaip galincziams szio svieto pravestas atskyrus keles, kuriu jie gal neekliudancziai iszeiti, visai rodos ne uzgaudami darbiniko. Ir taip: Valstijoje New Yorke mokestis ant pardavinėjimo visokiu gerymu yra ne lyginancziai padidinta; vietoj ka pirma mieste New Yorke reikejo moketi \$150, dabar turės užmoketi \$500 už pavelinimą pardavinėjimo visokiu gerymu; kitosia-gi vietosia, kur skaitlius gyventuju sulyginant mažesnis, tai ten ir mokestis mažesne. Kurie-gi pardavėjai nor pardavinēt tokius gerymus mažesnems ar didesnems mieromis į privatiszkus namus, tur prie virsz mineto pridēt da \$300, tokiu budu m. New Yorke mokestis isznesza \$800 ant m. Nedėldieniuse nevale pardavinėti jokių gerymu. Vietosia pardavinėji-

mo (saliunuse) po sunkia kora uzdrausta dūti užkandį gerentiems; taip-gi negalima laikyti ezionai nė stalų, nė sedyniu, kur žmogus galētu pasilsēt. Pardavėjai turės iszprasztyti ar iszvartyti kozną, kuris norētu pasikalbėti su savo draugais už stiklo alaus, kitokiu budu patsai pardavėjas turės skaudziai atsakyti priesz valdžę, kuri to viso reikalauja po didele kora. Ta asztriteisybė yra padūta vien tiktai dėl prasto darbiniko, nės dėl turtiezių atrastos durelės per kur galima lengvai iszsprusti, ne siekiant szių prisaku. Ir taip, – prisakyme tame yra dadėta isznesza, pasirement ant kurios – namuse, kur talpinasi yviarus kliubai, arba vieszbucziusia galima bus pardavinėti alų ir kitokius gerymus taip gi ir nedėldieniais; o kaip į tokius kliubus, kaipo sanariai, priguli tiktai tie visi, kurių kieszieniai truksta po sunkumu aukso, ar taip jau augsztesni savo padėjimu, per tai jie mat gal gert kiek jų koserės geidaus, kada nuvarges darbinikas nors jau ir troksztų, vienok negaus niekur nė stiklo alaus. Tai-gi matot broliai kokia sviete teisybė! Nors zinoma virszui minėti prisakai, kaip ir kiti, (kuriūs zemiau parodysiu) yra geri isz tos pusės, kad kiek apstabdyti girtūklevimą tarp darbiniku, – per tai mat susimažintų skaitlius vietų, kur priprastai begėdiszkai platina girtūklevimą ir ne nuėitų per niek tiek suukiai uždirbtų centų, nės yra suspausti ir patys gėrikai. Bet kam-gi tokios tiesos jau taip szuniszka iszdūdamos, – kad nuvargintus da labiau varginti, o galincziam dūti da didesnę galę, kad iszjūkti vargdienį. Jeigu jau sziczion Amerikoje yra valnybė, tai ta valnybė turi buti visur giedri ir nės pausti lygybė. Pamykim ir mes sziūs žodzius (valnybė ir

lygybė) ir pritaikykim prie kozno musų žingsnio, o isz tikro niekad ne paklysime.

Kiti-gi prisakai, kas link pardavinėjimo gerymu valstioj New Yorke, yra sekanti: per 200 pėdų nog bažnyzių ir mokslainių ne vale uždėti naujų pardavinyzių (saliunų); taip-gi koznas, kuris norės pardavinėti visokius svaiginanczius gerymus, tur užstatyti paranką, iszneszanczia du kartu tiek didesne, negu mokestis už pavelinimą pardavinėjimo, kad ne platys savo name paleistuvystę.

Pavelinimo ant pardavinėjimo ne gauna tas, kuris buvo nubaustas už kokią nebebuk kaltę; kuris da netur 21 m. amziaus; kurie nėra ukėsu Suv. Valst.; nog kurio jau toks pavelinimas buvo atimtas.

Pardavinēt-gi nevale: nedėldieniais ir sziokiom dienom tarp 1 ir 5 valandos isz ryto; dienose rinkimų už ¼ mylios nog vietos rinkimo.

Valandose, kada uzdrausta yra pardavinėjimas, langai tokių pardavinyzių tur buti ne uždengti, taip kad butų galima isz lauko matyti, kas viduryj dedasi.

Ne galima skusti nė vieną, jeigu kuris liktų kaltas už igėrimą.

Tai kaip augszcziau minėjau, tokios tiesos yra geros isz tos pusės, kad apmažinti kiek patį girtūkliavimą, bet czion nemažai taip gi ir klaidų yra, apie kurias dabar užtyliu.

Gal skaitytojai patėmijo pereitame numeryje straipsnelį, trumpai apraszantį guvenimą ir budą kaivanų. Tarp kitko galima patėmyt; kad nors ir gana da jie tamsus, bet didziausias tautiszkas nūpūlis – girtybė nė kiek tarp jų ne prasiplatinu. Jeigu tai galima patėmyt tarp tokių laukinių gyventuju, tai kaip gi mums ne gėda, kad girtūklystę kas kart reikia statyt ant pirmos vietos visokiu szlektų

darbu musų.

Laukiau, laukiau mažu tik, mislyjau sav, pasirodys kada ir gudiszkoje kalboje visopadoniausias praszymas, nės kaip girdėjau, tai patsai originalas gudiszka buvo padirbtas; o mat originalą pamatyti, tai tik jau smagiau! Nezinau dėl kokios priezasties „Garsas“ ir „Rytas“ ne atspaudė gudiszka tą visopadoniausia praszymą? Gal jau iszsiustas pas mielaszirdingiausia carelį Rosijos, ir nė kopijos ne pasiliko! Bet kaip matyt, taip turbut da ne iszsiustas, ba ne buvo garsita nė per „Garsą“ nė per „Rytą“ kas toki pasiraszė ant to praszymo; o be paraszų – tai ir tas praszymas ne tur vertės, gal ne visi sutiks ant to; tai-gi butų malonu dasiznot, kurie turėjo laimę padēt savo paraszą ant tokio prakilnaus darbo! Jeigu ir isz tikro da ne iszsiusta, tai velycziau, kad toki pardavingi praszymai butų kūnūgreicziau sunaudoti ant kasdieninių musų nusireikalavimų...

Na ir pamislyk meilingas skaitytojau, kokią-gi vertę gal turēt toksai praszymas nog ukėsu Amerikos, kurie yra davę prisiegą buti užkeiktis prieszais svetimų vieszpatyszių. Ką-gi pasakytų valdze Suvienytų Valstiju, kada dasigirstų, kad jos ukėsai parsidūda svetimai vieszpatystei? Na ir kur-gi buvo protas visų tų musų mislinczių? Jeigu vis szitaip mes elgsimės, mieli broliai, tai apie musų tautą ne liks nė atminties. Tie, kurie da ne yra ukėsais Amerikos, tai galėtų padūti praszymą kad ir pas carą Rosijos (tiktai zinoma ne tokį, kaip dabar patilpo „Garse“ ir „Ryte“ ir ne nog visų vardo). Jeigu pateko toksai nelaimingas praszymas į rėdystę „Garso“, tai rodos reikejo tūjaus pamatyti jo vertę ir szvystelt į peczių;

o ne pasirodyt su tokiais kvailais darbais prieš akis svieto; juk jau ir lenk. laikrasceziuse dabar skamba apie tai, ir ant mus visų drebe szlykszcziuasias iszmetas už tokius darbus. Teisybė – už vieną ne labą, szimtą koroja. Stokime broliai visi isz vien ir uždarykime koseres mūsų pardavėjų. Tegul nė ne gema nė vieno mislyje noras apie padavimą tokio praszyto. Mes galime protestavoti, vardan visų ukėsu Suv. Valst., idant būtų sumazinti barbariszki darbai ruso, dėl mūsų brolių, ba po galingu sparnu kvėpūjame liūsybę, o ne per praszymus maldauti kokių tiesų nog tokio budelio.

Jeigu „Garsas“ norės ką daugiau pasikalbėt apie savo atsiszaukimą 12 N. į „Vien.“, tai praszaui atsiliepti per laiszka, ba būtų didelė kaltė isz szalies „Vienybės“, užimti vietą dėl bereikalingo ginczo, kuris jokios naudos ne atnesz skaitytojui. Gal rėdytėje „Garso“ jau nėra 10 N. „G.“ praszaui atsiliepti, asz prisiusiu, ba da ne sunaudojau... ta straipsnelį asz žinau jau ant pomietės, tai mat mą jau ir 10 N. „G.“ nereikalingas.

Atleiskit gūdotini skaitytojai, jogei užėmiau kiek vietos dėl atsiliepimo.

Baltimorėje iszėjo naujas lietuviszkas laikrasztis „Kardas“. Ant metų kasztūje \$2. Antraszas szioks: V. Karalius 26 L. Green str., Baltimore, Md. Mieriu jo yra platinti apszvietimą tarp lietuvių ir pripildyti spragas, kokios bus regema tarpe kitų lietuviszkų laikrascezių. Velyjame geriausios kloties.

Isz Lietuvos.

— Isz Saloczių. (Panevėžio pav., Kauno gub.). Labai nusistebėjau perskaitęs penktame szių metų „Ukininko“

numeryje p. Saloczių Szakelės straipsni, kuriame jis sako, buk asz pramanęs nebutus daigtus, neteisią pasaką ant savo klebono. Jei minėtas atsitikimas būtų iszties neteisias pasaka, tai vis-gi ji ne mano pramanyta, bet tų, kurię ją man tada apsakė. Asz isz savo pusės tikiu, kad tas, kas buvo apraszyta pereitų metų „Ukininko“ 11 N, ne neteisi pasaka, bet tikra teisybė. Suėjęs su buiviszkiecziais, asz szimet iszgirdau nū jų apie tą atsitikimą tą pat, kaip ir pernai. Teisybė, szimet asz isztyriau, kad buiviszkiecziai *patys negirdėjo*, kaip klebonas liepė duris į upę leisti, bet isz kur tada kilo tarp žmonių sznekos, kad buvo taip klebonui liepant padaryta? Vis-gi asz to tikrai nežinau ir, norėdamas tikrai tikrą teisybę raszyti, priduriu, jog gali būti, kad klebonas ir neprisidėjo prie darymo stebuklų su durimis. Tiek asz tikrai tepasakycziau besiteisindamas prieš p. S. Sz. jeigu jis nesisz. tų savo straipsniuje szitoku iszgyrimu Saloczių klebono: „O, reikia teisybę pasakyti, kad Saloczių klebonas – geras kunigas: sako graudingus pamokslus ir patraukia daug žmonių prie Dievo garbės, naikina karcziamas ir kitus nedorus daigtus isz tarpo žmonių“.

Kas pasakytas szitais paskutiniais žodziais, tai iszties niekados nebuve daigtai, neteisias pasaka ant Sal. klebono. Jei nevisi, tai bent didesnė pusė žmonių Saloczių parapijos pasakys, jog jis, klebonas blogas kunigas. Cziasz striukai apraszysiu, dėlko visi taip sakytų. Saloczių klebonas labai prisiszęs prie pinigų, kuriūs ir lupa begėdiszcai nū žmonių. Paveizdą, gali paimti nors tokius atsitikimus. Mirszta Saudogalės kaime senas ukininkas; jo sunus praszo klebono palaidoti numirėlį para-

pijos kapūse. Klebonas nedaro to be 50 (!) rublių, ir vargdieniui, kurs neturi tiek daug pinigų, prisieina atsiskyti nū paskutinės garbės, kurią jis norėjo padaryti savo tėvui. Kada klebonas taip sukeleta padarė, tai vienas ukininkas, mirus jo tėvui, nė eiti nebėjo pas kleboną. Tada klebonas labai supyko ir isz sakyklės labai iszbarė ir iszjūké tą žmogų. Nors jo vardo ir nepasakė, bet beveik visą parapiją žinojo, apie ką klebonas kalba. Szliubo Saloczių klebonas be szeszių rublių nedūda, o jei kas tiek pinigų neturi, tai klebonas sako, jog tokiems ir szliubo nereikia. Asz tai girdejau nū vieno Saloczių parapijono ir tikiu jiems. Gal pagal nūmonę p. S. Sz. taip visi geri kunigai daro?...

Graudingus-gi Saloczių klebono pamokslus asz patsai girdejau ir man regis, kad p. S. Sz., jūki asz isz tų pamokslų, kaip jūki asz ir daugumas parapijonų. Reikia pasakyti, kad klebonas nė į sakyklę nelipa, neturėdamas kokio reikalo, kurį jis nori parapijai praneszti. Reikalai-gi jo su parapija visi prasideda nū pinigų ir baigias pinigais: tai jis barasi, kad mergaitės nieko nedūdamos ant bažnyczios iszleidzia daug pinigų ant parėdų, norėdamos taip pat apsilvilkti kaip ponios ir kunigų gaspadinės; tai jis prisako, kad kiekvienas kaimas, sumetęs po kokias 30 r. užpirktų pas jį miszias, kad iszpraszyti nū Dievo lietaus; tai liepia parapijonams privezti klebonijai malkų, arba iszvezti isz klebonijos mėszlą ir t. t.

Tokius ir jiems lygius reikalus klebonas apskelbia klausytojams savo tūjau po savo pamokslui, kuriūs p. S. Sz. vadina graudingais. Bet pagal mano ir kitų klausytojų nūmonę tai visai nepamokslai, bet begėdiszki keikszmai, ku-

riems pekloje vieta, o ne Dievo namūse. Isz tų keikszmų aiszksiai matyti, kad klebonas savo parapijonų nė szuns vietoje nelaiko. Kaip ziuri klebonas į savo parapijonis ir jų maldą da aiszksiau parodys toks atsitikimas. Eina syki Klebonas isz bažnyczios; viena senutė, kuri klupodama karsztai meldėsi, nepajuto klebono prisiartinimo ir nepasitraukė. Tada klebonas, nustumęs į szalį ir kas-zin ką jai ruszczi pasakęs, iszėjo. Gal p. S. Sz. mano, jog tais keikszmais ir tokiu pasielgimu klebonas patraukia daug žmonių prie Dievo garbės?

O gal p. Sz. sakys, jog klebonas savo naujais įvedimais patraukia daug žmonių prie Dievo garbės? Isz tų įvedimų paminėsiu nors va kokius. Prie senojo klebono nieko neatlikdavo Saloczių bažnyczioje lenkiszkoje kalboje. Kada atvaziavo szitas, tai priešėjimą apie bažnyczią atsigrežęs į pramatorį paklausė jo, ar moka jis giesmę: „Garbė ir szlovė“ lenkiszksiai giedoti. Tas atsakė, jog nemoka, už ką tū prie altoriaus klebonas pavadinu jį „svinia“ ir paėmęs monstranciją užgiedojo: „Tobie cześć chwała“. Nū to laiko keletą giesmių dabar jau lenkiszksiai gieda, nors tos kalbos cziasz beveik niekas nesupranta. Paskui klebonas užsimanė uždaryti zakristijos duris, per kurias žmonės eidavo kaip ir per didziausias. Sakydamas pamokslą klebonas apskelbė, kad nė prasti žmonės, nė ponai per zakristijos duris nebeėitų, nės jis bijo, kad neužpustų jo vėjas laikant miszias. Gerai; bet kas isz to iszėjo? Isz to iszėjo, kad viduryje bažnyczios negalima buvo ramei melstis, nės tankiai prie zakristijos durių per paczias miszias taip labai beldzias, kad tas beldzsis gir-dėti visoje bažnyczioje. Ponai ir visi szunbajoriai, kaip

ėjo, taip ir eina per zakristijos duris, o jei prie jų beldžias prasti ukinėjai, tai šveistoris pradaro duris, pasižiuri ir vėl uždaro. Už vis labjauš beldžias zakristijonas, kuris kelis sykius per miszias iszeina ir vėl įeina į bažnyčią. Tai, gal p. S. Sz. pavelyja sav manyti, jog tokiais įvedimais klebonas patraukia daug žmonių prie Dievo garbės? Paskui p. S. Sz. kalba, kad klebonas naikina karczemas. Ar nebūtų galima laikais dasizinti nū p. Sz. kokias karczemas jau isznaukino Saloczių klebonas? Kiek asz zinau, dar nė vienos. A gal p. Sz. neatskiria naikinimo karcziamų nū naikinimo degtinės! Jei taip, tai ir asz nū savęs pridėdu, kad, teisybė, Sal. klebonas netik degtinės, bet ir kitų stiprių gėrymų daug naikina. Ant galo, būtų malonu iszgirsti, koki tie „kiti nedori daigtai“, kuriūs klebonas „ir tarpe žmonių naikina“. Ar tik nebus tie nedori daigtai mūsų lietuviszki laikraszcziiai? Labai gali buti, kad p. Sz. apie jūs kalba, nės jūs klebonas iszties naikina tarpe žmonių. Per vieną pamokslą klebonas aiszkiai pasakė: „Meskit, nors dabar per gavėnę, neskaitykit tų bjaurybių laikraszczių“. Taip gali pasakyti tik tai tamsūlis, kuris nekenczia mokslo, szviesos ir bijo, kad kas neatidarytų akių jo klausytojams.

P. Szaknis.

— *Priedas redakcijos 34N.* „Vienybės“ 1894, kaip skaitytojai dar atsimis, buvo korespondencija isz Saloczių (Panevėžio pav.), apie paskendimą vieno žmogaus Muszos upėje, kuriam nuskendus nebuvo galima jį rasti, ir, kad dėl skendūlio suradimo liepės, Saloczių klebonas Gedvila, daržinės duris, su uždegta žvakė (grabnyčia) ant upės paleisti, buk durys ten apsistos kur skendūlys bus, apie tą pat

stebuklą buvo raszyta ir „Ukininke“ Num. 11, 1894 P. Szaknis; vėliaus „Ukininke“ Num. 5, 1895 nekokis Saloczių Szakelė norėdamas iszteisinti kleboną, buk tasai nedaręs stebuklų su durimis, ir, kad toji paskala esanti tik pramanyta, žadėjo „Ukinin.“ užmokėti kad tik taptų patalpintas jo rasztas. Sunku tikėti tam, nės vienas raszo, kad Buiviszkiecziai taip kalbėję pernai kaip ir szimet, antrasis, p. Sal. Szakelė, raszo, kad jis klausinėjęs visų Buiviszkieczzių apie tai, ir tiejie sakę buk pirmu kartu girdi apie tai. Buk ten kaip buvę, bet mes daugiaus pritariame p. Szaknei, kuris placziau žiuri ant to atsitikimo, pasiremdamas ant papasakojimo Buiviszkieczzių vieną ir kitą; toliaus, kokis yra doras bei apszvietimo platintojas Saloczių klebonas, patsai skaitytojas mato isz esanczios virszui korespondencijos.

STEBUKLINGAS

Szvenčiausios Marijos Panos
AUSZROS VARTU* paveikslas.

Tarp seniausių ir kiekvienam lietuviui brangiausių liekanų Vilniuje yra stebuklingas Szvenčiausios Marijos Panos Auszros Vartų paveikslas. Negrąžina jau jis mūsų minties į Vilnių, kaip į garšų visoje Europoje Lietuvos kunjgaikszczių buveinę, bet primena tą minėtiną gadynę, kada jame da laimingai vieszpatavo vienintėlis katalikiszkas tikėjimas.

Pradžioje XV szimtmečio Vilnius tapo apjūstas augsztu muru su penkeliais vartais, vedancziais į miestą, tarp jų vieni isz rytų pusės vadinosi „Auszros Vartais“, kurie ilgainiui pagarso stebuklingu

* Lietuvišai szj paveikslą vadina: „Asztraus Bromo“ paveikslas, bet tai daro, sekdamai lenkue, kurie, senąjį ir tikrąjį lietuviszkąjį uzvadintimą szguldydami į savo kalbą, sugadino, nės tik, žodį „Vartai“ iszvertė tikrai („Brama“), o „Auszros“, matomai palatkę per žodį „Asztraus“, kurs ausiai labai panašiai skamba, klaidingai iszvertė į „Ostra“; na, ir iszėjo: „Ostra Brama“!

Szvenčiausios Panelės Marijos, paveikslu. Tas paveikslas yra nutėpliotas ant suleisčių aržūlinių lentų, turinczių tris mastus ilgio ir septynis sprindzius ploczio. Iszreiszkia jisai nū galvos iki pusei stūmens Szvenčiausią Mariją Paną, kaipo Motiną mielaszirdingą, gailesczio pilną, su dideliu pailgu veidu, nuleista į tiesiąją pusę galva, kryžium sudėtomis ant krutinės rankom, tarytum priimancziomis nusidėjėli, ir priglaudziancziomis kiekvieną, jos globai pasivedanti. Žiurinczius į ją apimata tula baimė, pagūdōnė ir prisirizimas, daugumas joje mato spalvų atmainą, tai yra: sykį veidą iszblankusį, kitą sykį raudoną, arba mėlyną. Kas atseina pradžios ir paėjimo szio paveikslo ir nū kada pradėta maldybą prie jo turėti, jokios tikros zinios neturime. Tik tai žinią, kad pirm Tėvų Karmelitų parkvietimo prie szv. Terezijos bažnyczios, szis paveikslas neturėjo ypatingos garbės ir papūszimo, prigulinczio stebuklingiems paveikslams; buvo tik kaszin kokios dievobaimingos žmogystos įleistas į murą augszcziiau Vartų ir nū lietaus uzdegiamas medinėmis durelėmis. Po pacziu paveikslu tapo įtaisytas priebutis (prieangis), į kurį vedė prasti ir siauri trepai. Taip buvo iki 1626 metų, kūmet neseniai parkviestiejie Tėvai Karmelitai, matydami kasdien didinancziasi maldybą prie nelaimingųjų Globėjos szizame paveiksle, pasirupino da labjauš pakelti jo garbę. Dėlto gi 1671 metų szis paveikslas tapo pernesztas į bažnyčią szv. Terezijos ir pastatytas po deszinei pusei didžiojo Altoriaus. O tūm tarp ant muro augszcziiaus Auszros Vartų už paaukūtus pinigus pradėta statyti puikią, nors medinę, koplyczaitę, paskui įrėdytą visokiais paveikslais, paraszais ir dovanomis mel-

dzionių. Kada jau viskas buvo pabaigta, tūse pat metūse TT. Karmelitai perneszė paveikslą į koplyczaitę akivaizdoje nesuskaitomų visokio lūmo žmonių minių. Szioje naujoje vietoje Szvenčiausia Panelė da labjauš pradėjo buti garsinga visokiais, vis aiszkiesniais, stebuklais. Nors keletą isz jų czia apraszysiu.

Metūse 1702 Žuvėdai (Szvedai), užėmę Vilnių, kasdien suveidavo pas Auszros Vartų paveikslą ir dainūdavo paleistuvingas dainas, iszjūkdami maldybą, ir nedūdami melstis tikintiems. Katalikai kentė! Bet sztai 14 d. Balandžio anksti rytą Didžiojoje Subatoje, kada keturi žuvėdų kareiviai szildėsi paš ugnį, sukurtą ties koplyczaitę, baisiai dideli geleziniai vartai, kuriūs vos galėtų pajudinti 10 vyrų, umai nuszoko nū užkarų (zovieskų) ir nupūlė taip, kad du kareivių paguldė ant vietos, o kitu du tūjauš ant rytojaus pasimirė.

Paskui už dvejeta dienų lietuviių ir lenkų vadas, Novosielskis, pasivedęs Szvenčiausią Mariją Paną, taip laimingai užpūlė ant žuvėdų plėszianczzių ir naikinanczių Vilnių, jog į kelias valandas vienus iszsklaidė, kičiams galą padarė ir jū daugiau atbėgdavo žuvėdų saviems į pagelbą jū daugiau zuvo nū lietuviių kardo. Toliaus metūse 1706, degant Vilniui, vieno ponelio namas dėlto tik, kad ant durių kabėjo Szvenčiausios Marijos Panos Auszros Vartų paveikslėlis, iszliko suvis nedasilytėtas ugnelės, nors aplinkinės greta stovinczios triobos visos sudėgė. Szitą dieną Vilniaus gyventojai ilgus laikus apvaiksztinėjo su didele iszkilmybe ant atminties taip aiszkiai datirtos Panelės Szvenčiausios maldinės; o ant iszlikusiojo namo da ir dabar galima matyti vėliavelę su Szv. Panelės Auszros

ros Vartų paveikslėliu. Tūse pat metūse 18 dieną Gegužio nū vieno namo netoli szv. Mikalojaus bažnyčios užsiėmė ugnis ir, išsiplėtus ant viso miesto, pasiekė klištorių ir bažnyčią TT. Karmelitų, taip kad ant siauro kiemo jau kelios triobos užsiėmė. TT. Karmelitai, matydami aiskų pavojų, sumanė paveikslą savo Globėjos ir Apginėjos kūgreičiausiai pernešti į szv. Terezijos bažnyčią. Ir ištikro, kaip tiktai du zokoninku su dideliu visų pasistebėjimu, nejausdami jokios sunkenybės, įneszė paveikslą iš Auszros Vartų koplyčios į bažnyčią, ugnis vienam akies mirksnyje metėsi į kitą szoną ir suvis užgeso. Tūm syk regimai pasirodė aiskus stebuklas per Szv. Panelės priesastį. Ateinančią nedėlę su kūdidižiausia iszkilmybe paveikslas tapo perkeltas atgal į koplyčaitę Auszros Vartų, kur stovėjo iki 1715 m. Tūse tai metūse 26 dieną Gegužio vėl ugnelė isznaikino daugybę Vilniaus namų, sudegė tūmet ir Auszros Vartų koplyčia. Paveikslą vienok su pagelba Szv. Panelės Tėvai Karmelitai beveik iš paczios ugnies iszgelbėjo ir pastatė prie didžiojo altoriaus szv. Terezijos bažnyčioje. Neužilgo isz maldų ir paaukštų pinigų vėl tapo pastatyta ant Auszros Vartų nauja muryne, da ikasiam laik tebesanti, koplyczaitė, į kurią veleik pateko stebuklingas paveikslas.

Koplyčia Auszros Vartų, atnaujita ir pataisyta 1813 ir 1839 metūse, taip dabar iszrodo: iszlauko matyti trys didelii langai, vidurinis platesnis, ant dviejų pusių atidaromas, isz szalių gi siauresni ir tikt vienpusiniai. Vasarą ir sziaip gražiose dienose visi trys buva atidaryti, idant žmonės matytų Kuniją, laikantį szv. Miszias. Ant vidurinio lango žiba dailus isz skaistvarinių paauskų

raidžių lotyniszkas paraszas: „Motina Mielaszirdystės, po Tavo apginimu pūlamėsi!“ Vidurys didei iszrėdytas neiszpaskoma daugybe auksinių ir sidabrinų aukų: kryžių, medalių ir kitų. Isz kairiojo koplyčios szono ruiminga galerija, isz virsziaus dengta stiklu, paskirta silpnos sveikatos ypatoms klausyti szv. Miszias.

Puikiai iszrodo maldyba, laikoma priesz szvencziausios Motinos paveikslą! Isz tolymiausių szalių ligoti raiszi ir nelaimingi skubina pasivesti globai Szvencziausios Panelės, kuri visiems lygiai dalina savo malonės ir geradėjystės. Vakare, kada tikt viena lempa žiba priesz paveikslą, o miestas nutyla, aplinkui gi matai ir pavargėlį ir didzturtį lygiai klupszečius ant plikos ulyčios ir atsidavusius maldai, tūmet paslaptingas koks tai graudumas perima kiekvieno szirdį, kad ir užszalėlio tikėjimo dalykūse. Tūm syk czia geriausia melstis ir rodos, kad szis paveikslas su sudėtomis rankomis meldžiasi už mus prie Dievo, ir, pakylėdamas mūsų maldas augsztyn, iszpraszo jų pasekmės. Gaila tiktai, kad lietuviai po lenkmečiui, pabugę maskolių persekiojimo ir suvaržymo, vis recziau pradėjo lankyti stebuklingą paveikslą. O tūm tarpu maskoliai, matydami gausybę suteiktų malonių, nēnuleidžia nū jo savo akies, tykodami jį nū katalikų atimti. Užpernai Vilniaus arkierėjus paliepė vienam popui paraszti knygutę, kurioje darodytų, jogei szis paveikslas senovėje prigulėjęs maskoliams. Kas tapo iszpildyta. Neužilgo potam da aiskesni buvo maskolių pasikėsinimai atimti nū katalikų stebuklingą paveikslą. Vilniaus arkierėjus pasikvietė pas savę Kauniszki arkierėjų, kad drauge apmastyti, koku budu katalikams „Auszros Vartų“ pa-

veikslą iszvežti? Vienok Dievas nedaleido įvykdinti jų su-tarmės, nēs kūmet Vilniaus arkierėjus, palydėjęs Kauniszki, gėrė bufete arbata, staiga, iszkritęs isz kedės, numirė. Kauniszki su tūm pat siekiu siuntė į Vilnių suffroganą, bet ir tą staigi mintis ten patiko. Taip stebuklingai Dievas, apgindamas Szvencziausios Panelės Auszros Vartų paveikslą nū maskolių užpūlimų, aiskiai parodė pravoslavams, kad daugiau ant jo nesikėsytų, o katalikams priminė, kad, tvirtai tikėdami į stebuklingumą Szvencziausios Panelės paveikslo, tankiau jį lankyti ir jieszkotų pagelbos savo reikalūse.

E. Mazutis.

Isz svetimų laikraszių.

Lenkiszko laikraszczio „Kraj“, iszejnanczio Petropilėje, N 3-cziame sztai ką raszo p. D. G., korespondentas isz Chicago:

„Tarp Amerikos lenkų ir lietuvių lietuviszkiejie laikraszcziai stengiasi kū tolyn tū didesnę kasti bedugnę, isz augszto pasmerkdami kiekvieną vienybės apsireiskimą. Taip, paveizdan: ant iszkilmybės paszventinimo kampinio akmens lietuviszkos bažnyčios Elisabethport'e pribuvo ir lenkai. Lietuviai szirdingai jūs priėmė ir nieks iszkilmybei neuzkenkė, o vienok lietuviszki laikraszcziai ant tos kaimynų sątaikos įnirtusiai užpūle“.

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

— *Washington, D. C.* Pagelba dėl Kubaniečių atėjo visai ne viltai. Kaip girdėt Anglije sutinka ant kožnos propozicijos Suv. Valst., dėlei sulaikymo pšovynių ant s. Kubos.

Kada Ispanije rengesi apelevoti pas europiszkas valdzes,

Anglije susimislyjo stoti į glitą su kubaniszkais patrijotais. Ispanije daugiausiai tikėjosi ant Anglijos, o dabar pasirodo visai prieszingai.

— *New Yorkas.* Elbert Rappelye, kubaniszkas korespondentas isz kariszko lauko darbų, tapė iszvytas isz Havannos. Kovo 30 d. pribuvo jisai į New Yorką. Kalboje su reprezentatu gaz. „United Press“, pasakė: „Ne esiu szaliniku nē Ispanų, nē kubaniečių, bet pagal savo sąžinę sakau, kad ne praeis nē trys mėnesiai laiko, kaip troszkimas kubaniečių žydės ko puikiausiai, jeigu tiktai Suv. Valst. pripazis jūs už kariaujančią pusę. Jau dabar ne Ispanai, tiktai maisztinikai jieszko priekabių ir pradeda muszti. Jeigu ir toliau maisztinikai vis taip gausingą gaus pagelbą, tai spēkos jų ne lyginant pasididįs.“

Daugiausiai blėdies dabar padaro patsai Weyleris, kariszkas Ispanų virszinikas, ant s. Kubos, nēs jisai nežino jokios kariszkos taktikos.

— *New Yorkas.* Isz Romos danesza, kad karalius Melchias II paliepė nužudyti vergus ir ligonius, kurie tapė paimti laike muszių Abisynijoj'.

— *Washington, D. C.* Demokratas Mills savo kalboje, taip pasakė: jeigu Suv. Valst. pakeltų ginklą priesz barbariszką persekiojimą Kubaniečių, tai tokio budelio, kaip dabar Weyleris, jau ne butų ant s. Kubos. Havannoje tapė baisingai nukankiti penki Kubaniečiai. Net nē ispaniszki fanatikai ne galėjo be pasibjaurėjimo žiurėt ant baisių kankinimų.

— *Lima Peru.* Czionai daėjo zinios, kad armija Bolyvijos (republika pietinėje Amerikoje) pakėlė maisztą,

— *Havanna*. Ekspedicija kubaniszka, kuri 15 Kovo išplaukė iš New Yorko ant garlaivio „Bermuda“ laimėgai išsėdo ant s. Kubos. Jen. Garcia apėmė vadovystę ant tos ekspedicijos.

Kubaniečiai sugrudo ispanų kolumną ties San Yuan de los Yeras, pr. Santa Clara.

— *Havanna*. Jenar. guber. Weyleris išdavė paliepimą, kad paliūsti visus kalinius paimtus per jen. Pando prov. Santa Clara, iš tos priežasties, kad ne atrasta tikro darodymo apie jų kaltę. Iš daugelio areštavotų tik tai tris už laikė. Provinc. Santa Clara buvo keletas susirėmimų maisztinųjų su Ispanais.

Maceo su savo armija randasi dabar vakariniam kraszte prov. Pinar del Rio, kur atskirtas nū kitų maisztinųjų stipria linija ispaniszkos kariumenės, susidedancijos iš 25,000 žmonių. Vadovu tos linijos yra jenarol. Ardas, jis nor sugruti Maceo armiją, jei gu reiktų jam palydėt ir pusę savo visos armijos. Ispanai dabar džiaugėsi iš to ir sako, kad jau Maceo dabar ne išsėdė iš czion. Jen. Maximo Gomezas stovėjo arti Guines. Eina dabar į pagelbą Maceo.

— *Havanna*. Czionai tvirtina, kad Maximo Gomezas, vyriausias virszinikas Kubaniečių, padavė praszimą į kubaniszka Yuntą, idant ji atvalnėtų nog tarnystės dėlei sunkios ligos. Maceo stacziai pasakė ant to, kad atsitolinimas jo gal suardyti visą kubaniečių darbą. Pasklydo žinia, buk Maceo paėmė m. Pinar del Rio, sostapilę provinc. to paties vardo; bet vāldze Ispanų kiaurai tam prieszinasi.

— *Barcelona*. Studentai 25 d. Kovo sudegino amerikoniszka veliavą ir norėjo pakelti demonstraciją prieszais amerikoniszka konsulata, bet liko

iszvaikyti. Konsulas, stovėdamas ant balkono, žiūrėjo ant to.

— *Petropilė*. Laikia vėtroš kokija buvo czion 30 Kovo, įplaukoje Finliandskoj atitruko didelė lytis ir kartu su 25 žuvinjais, kurie tūm tarpu buvo susirinkę ant to szmoto ledo, nuplaukė į vidurį jurių. Pirm negu žuvinjais pasimatė, jau vilnys nesžė jūs ant salų Gotlandijos. Dėl pagelbos išsiustas garlaivis.

— *Madritas*. Korespondentas havaniszkas, laikr. „Imparcial“, danesza, kad skaudus dekretas Weylerio, išdūtas dėl visų tų, kurie kūm nors pasiprieszys priesz randą, labai patiko Ispanams ant s. Kubos. Politiszki prasikaltėliai skaitlingai pribuna dabar į Havanną.

— *Kayras (Aprikoje)*. Depesza iš Wadi Halfo danesza, kad žinia apie artinimasį kariumenės egiptiszkos ir angliszkos, labai nugasdino gyventojus Dongolijos. Garsingi Dervisziai Emir Osmanas ir Azrek pasineszėjo su pagelba į Suardą. Armija Derviszių renkasi taip-gi ir ne toli Dongolijos.

— *Madritas*. Gazieta „El Liberal“ patalpino straipsnį, kuriame nurodo, idant Ispanijoje padarytų sutartį su Prancuzija, Anglija ir Holandija prieszais Suv. Valst. Autorium to straipsnio, kaip sako, yra senatorius Valerz, buvęs ispaniszkas ministeris Washingtonė.

— *Kapstadt (Aprikoje)* Išz Buliwayo danesza, kad muszis Matabelių su Anglikais atsitinka veik kas diena. Tankiausiai Anglikai ima virszų. Išz Anglijos da nori atsiusti daugiau kareivių.

— *Madritas*. Depesza išz Havannos danesza į „Imparcial“, buk jen. gub. Kubos praszo rando Ispanijos, idant atsiustų jam pagelbą. Kariszkas ministeris Ispanijo nori išsiust 40,000 kareivių ant s. Kubos.

— *Londonas*. „Times“ atlaikė depeszą išz Konstantinopolės, daneszanczia, kad turkiszkaš minist. Washingtonė bus atszauktas dėlei tos priežasties, kad Amerikonai simpatizūja Armėnams.

— *Paryzius*. Prancuzijoje ne nor pavelyti Anglijai paskolyt pinigų išz rezervno. skarbo egiptiszko dėl atmokėjimo kasztų kariszkos ekspedicijos į Dongoliją.

— *Londonas*. Į „Globe“ depesza išz Kayro danesza kad szeszi sanariai egiptiszkos komisijos publicznų skolų apreiszkė kariszkam ministeriui Egipte, apie savo pavelyjimą paimti pinigus išz rezervno skarbo egiptiszko.

— *Londonas*. Gazieta „Chronicle“ pranesza, bet ne patvirtinancziai, buk Didėji Britanijoje nupirko nog Portugalijos įplauką Delagoa, gulinczia rytinėje Aprikoje.

— *Berlynas*. Czionai kalba, kad cieszorius Vokietijos ne dėl bereikalo nori pasimatyt su kitais trimis vieszpacziais: Valakų, Austrijos ir Rumunijos; bet jie nori nutart paslaptingai, kaip reikia elgtis priesz politiką Rosijos, kuri savo darbais, Turkijoje ir Bulgarijoje, labai sujudino jūs, o labiausiai sujudo priesz tai valdonas Rumunijos.

Jie nori susivaziūti Szvaicarijoje.

— *Paryzius*. Berthelotas, ministeris užrubežinių dalykų, padavė praszimą apie atsiskymą nū užimamos vietos; pra-

szymas jo tapė priimtas Bourgeois, prezidentas ministerių, ir ministeris vidurinių reikalų, — likosi aprinktas minis. užrubežinių reikalų.

— *Londonas*. „Morning Post“ patalpino ilgą straipsnį, padūdamas, kad Reed išz Maine greicziausiai gal atlaikyti nominaciją ant prezid. Suv. Vals., ne žiurint ant to, kad McKinleya ir gana rupinasi apie savę.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

— *Waterbury, Conn.* O Tėvyne miela! Kiek turi kęsti tie, kurie savo darbūse jau pasiszventę dėl Tavęs. Taip tas yra be abejonės. Visi tie narsūs vyrai, kurie buvo paszventę savo gyvenimą dėl labo tėvynės, kentė persekiojimus, bet szia dien, kada jau jų kaulai ilsisi kapūse, — garbinami yra jų vardai. Kenzia ir szia dien kiekvienas, kuris nori ką nors gero daryti dėl savo brolių, arba tėvynės. Asz, budama silpna mergaite, jau esmiu tą datyras; norints nieko da gero ne padariau dėl tėvynės, arba savo brolių, — vienok, iszreikszdama savo mislis garbingam laikrasztyje „Vienybėje“, užsitraukiau neapikantą nog savo sesuczių Vaterburyje, o net ir nū tulų broliukų; atsiminus apie tai, aszaros temdo mano ne drąsias akis. Ak Dieve! už ką, ar už tai, jog asz su atvira szirdžia szaukia savo sesutes priesz meilės tėvynės ir priesz apszvietimo? Užtark už manę Vieszpatie! ir uždeg meilę seserise ir broliūse mano, idant mylėtumės vienas kita, o dėlei tos meilės ne persekiotų daugiau manę; ne turiu nė vienos valandelės ramios! Sunku kęsti persekiojimą už neteisybę!

Antru kartu, o jau gal ir paskutiniu raszau ir iszreiskiu savo sąprotavimus, tav, mielas skaitytojau, nės labai

abejoju, jog mano jauna szirdis galės pakelti tas smarkias audras, kurios kyla, kaip jurėse vilnys ir pūla ant manęs, nū nesuprantanczių ypatų. Ne esmiu asz vieną isz anų didvyrių, kurie kaipo milžinai stovi nepajudinami savo darbūse; bet neisznaikys jokia galybė mano szirdije meilę tėvynės, meilės prigimtos kalbos. Lietuvaite asz gimiau, Lietuvaite busiu ir mirsiu...

Pastiprink manę Vieszpatie ant dvasios, idant turėciau didesnę drasą, pastiprink ir tūs visus, kurie darbūjasi dėl labo tėvynės, dėl labo visūmės, idant be baimės galėtų sutikti visokius persekiojimus. O labjausiai meldžiu Dievo kad dūtų mums, lietuviams Amerikoje gerus kunjėlius, kurie galėtų buti gerais vadovais, kaip dvasizskais, taip ir tautizskais; idant mokytų mus ne tik žodžiu, bet ir gera paveizda.

Mes gi, broliai ir sesers Waterburiečiai, meskim blogus papratimus, pamylėkim labjaus mokslą ir apszvietimą; o labjausiai reikia mums su tikimo ir vienybės; bet bijau daugiau apie tai raszyti, nės galiu užsitrankti neapykantą mus kunjėliu!...

Lietuvos dukrelė.

— *Keyston Academy.* Siuncziamie szirdingą padėkavone g. vyrui A. Milukui už iszreizskimą kas link proekto J. D., katras buvo norimas siust prie caro gudijos. Toks praszymas nebutų atneszęs jokios naudos dėl tėvynės mūsų Lietuvos, bet butų daug nelaimės padaręs, kaip dėl Lietuvos taip ir dėl mūsų sziczion gyvenanczių. Darbas tas butų daėjęs iki to, kad kožnam isz mūsų butų reikėję iszszadėti to garsingo vardo, katras szia-dien taip augsztai stovi tarp mūsų ir esame gūdojami nog iszszmintingų svetimtauczių. Patys rasztai darodo apie mus.

Encyclopaedia Britannica padūda kad lietuviai visai ne priguli prie slovenizskos giminės. Lietuviai žmonės gražus, gimė smarkus. Lietuvizskoms poemoms szia-diena naudojosi vokiečiai, lenkai, gudai ir visos Europizskos vieszpatystės. Ateis dienos, kada mes įgysime vardą augsztesnį už visus velszius, airiszius ir kitus czionais Amerikoje. Dabar mat nekurie mūsų tautiečiai nori užtraukti paniekinimą patys ant savės ir ant kitų tautiecių. Neįszizskokime to kas ne priguli! Žinoma, daugumas isz mūsų neatsizada brangios tėvynės, kur mūsų broliai, tėvai ir tėvų tėvai vargsta po jungu gudo. Ale be laiko vis mes nieko negalime padaryti. Daugybė isz mūsų nesigailėtų savo gyvasties, kad tik butų už ką, kad tik atnesztų nors mažą dalelę pagelbos tėvynei mūsų. Bet jeigu jokios naudos neatnesza koks darbas, tai neušzimoka mums nė mistylyt, kad paskui turėtumėme gailėtis visi isz vieno užmąny-mo. Jeigu kuris nori dirbti dėl laimės brolių savo, lietuvių, dirbk czionai, czia yra gana darbo tarpe mūsų, ne dėl vieno, ale dėl kelių desėtkų. Platink garsingus rasztus tarp tautiecių; o tūm syk galime tikėtis, kad bus pagelba dėl tėvynės. Tada žydės tarp mūsų brolizska meilė ir sutikimas. O szia-dien girdėtis tarp mūsų visoki vaidai, ir ne sutikimai. Bepigu butų mums, kad turėtumėm daugybę tokių vyrų, katrie dirbtų dėl labo brolių savo. Jau galėtu-me dabar pamislyt ir apie (instintucie) mokslaines, kur galėtų ne tik bagotesni, bet ir biednesni vaikinai gauti prieglaudą ir pagelbą. Nors dabar pradėkime karszcziaus dirbti visi isz vien, o bus visiems tada geriaus. Szia-dien naudojies isz mūsų svetimtauczių, ir užima mūsų vietas; o geriaus butų, kad mes sto-

rotumėsi užimti tokias vietas. Jeigu vienas katras negali tai padaryti tai reikia keliems sunkibus pastumti tokį „eik bro-lau angszcziaus, o jeigu tav bus gerai, tai diena pō dienai ir mą bus geriaus“.

Su gūdone *V. Dilionis.*

— *Waterbury, Conn.* 31 Kovo. Malonus Rėdytojau laikraszczio „V.“ teiksītės patalpīt keleta žodžių kas link kunjigijos!

Perskaitęs, 13 N. „Vienybės“ korespondencijas isz lietuviszkų dirvų, labai nusimaniau, kad nieko linksmesnio ne iszgirdu, tarp savo brolių. Labsausiai dingtelėjo mą į szirdį, jogei tarp Skrentonieczių, yra toks smutnas padėjimas. Negalima czion kaltīt skrentonieczius, ir kaip mą rodos tai tam visam kaltas vietinis kunjėlis, kuris nesusitai-ko su parapijonais.

Labai tai yra ne szvankus darbas vietinio kunjėlio, kad taip pasielge su savo parapijonais. Turiu czion atsiliepti, jogei netik tas vienas taip norapsieit, bet ir isz kitų lietuviszkų parapijų atmusza tas pats paveikslas. Nekytriau buvo ir Port Elizabeth, N. J. prie kn. J. Servetkos, (dabar pas mus atvaževo ir buna pas mūsų kleboną kn. J. Ž.)

Labai yra nemandagu, kad ne kurie mūsų kunjėliai norimus, biednus darbinikus tik-tai apkvailint, o nenor mums iszrodyt tyros tiesos.

Jeigu atsiranda tulas isz mūsų, kuris yra da kiek su-prantingesnis ir parodo klaidas tokių kunjėlių, tai tūjaus tokį iszszauke ant sakyklos bedieviu, tamsunu ir t. t.

Kaip ir toks „Garsas A. L.“, ir jis mat yra rankose kunjėlio, ne meilingai apskelbė „Vienybę“ buk tapsenti liberalu. Mat nepatiko „Garsui“, kad „V.“ patalpino p. Mikolainio korespondenciją kas link emigrantų namo, kur ra-

gina kunjigus prisidėt su bergzdžiais įėjimais.

Manding ir mano szis rasztelis tuliems mūsų kun. nepatiks ir pavadys bedieviu, bet asz ant to nepaisau. Taip-gi praszau, idant gūdotinas rėdytojas szio laikraszczio teiktasi patalpīt be permainymo, szį mano rasztą, ba „V.“ neims atsakymo už szį straipsnelį.

Apart to visko, da praneszu gūdotiniems „V.“ skaitytojams, kad pas mus 28 d. Kovo atsilankė didelis gaisras, užsidedė City Lumber ant Coul Co.; sudegė dikcezi arklių ir 1 žmogus (fajernomas) abdegė. Bledį rokūja ant \$75,000 suvirsz. Taip-gi sudegė krautuvė mėsos. Ugnis traukėsi per 15 adynų.

Su gūdone *Zigunas.*

— *Waterbury, Conn.* 31 d. Kovo. Gūdotinas Rėdytojau laik. „Vienybės L.“ teiksītės patalpīt į jusų gūdotiną laikrasztį „V.“ szis kelis žodelius kas link Waterbury'o draugyszių. Isz visų Waterbury'o draug. didžiausia yra draugystė szv. Kazimiero. Į tą draugystę priguli suvirsz 100 sąnarių ir yra pusėtinai turtinga, ba jau 10 metas kaip gyvūja. Pereitus metūs ta draugystė uždejo krautuvę valgomų daiktų. Žinodamas gerai stovį tos dr., norėciau paragīt užsiimt muzika. Labai butų pagirtinas daiktas, kad d. sz. Kazimiero pasirupītų apie lietuviszkus muzikantus, ypacz dabar, kada jau nekurie jauni vyrai norėi pradeda užsiimti tūm; bet dar vis yra silpni, — zinomas daiktas, kitas gana turėtų ukvatą ir vikrumą ant to, ale ne vienam truksta matarijalizskos iszgalės, per tai ne gal įsitaisyt atsakančzių įstrumentų. Tai-gi, jeigu virszui minėta draugystė pasirupītų apie tai, butų labai pagirtinas daiktas. Ne paskaitykit už blogą mieli broliai ir draugai tos dr., pa-

imkit ant apsvaistymo szj mano rasztelj, o laikui bęgant, gal Waterburiečiai susilauks milžiniszko lietuviszko Beno.

Beraszant apie dr. szv. Kazimiero užėjo mą ant mislies dr. „Lietuviszkos Gvardijos szv. Jurgio“, kuriai 10 d. Balandžio sukako metai nog susitvėrimo; bet, pažvelgus ant jos didumo, labai silpna dar yra. Ne vienas gal paklaus: dėlko taip yra? gal tuli sakys kad nėra gero parėdko? Tai ne. Parėdkas yra gana geras ir, katrie pirmiau prisiraszė, tai tie labai stiprei laikosi; ale tas arsziausiai, kad mus lietuviai labai ne tolymi savo iszmanyme ir ne kurie negali atsisibust isz tos tamsybės. Gana budina ir skambina aukso varpelis per liet. laikraszczius, ale tulų užkimsztos ausys ir sumiszęs protas nog degtinės, per tai negali iszgiristi ir suprasti tų balsų. Toki tai nesupranta ir kokią naudą gal atneszti draugystė. Pamatysite broliai, kaip per szventę Vieszpaties laike prisikėlimo mūsų Iszganųtojaus isz grabo, ims dalyvumą lenkų kareiviszka dr. isz Union City, ar ne gėda mums, kad mes negalėjom tą darbą atlikti, o lenkai pasirodo su tūm lietuviszkoje bažnyčioje. Tai-gi broliai, Waterburiečiai ypacz jaunieji, raszykitės į tą dr., ba da dabar pigus įstojimas, tik \$2. Dieve palaimink, kad szj pavasari, sprokstant yvairiems medeliams ir augalėliams, po draug atgytų ir iszsproktų jaunu lapeliu ta puiki draugystė; o iki rudeniui, kad iszaugtų į diktą szaką ir atnesztų naudingą vaisių.

M. D. sanaris.

— *Brooklyn, N. Y.* 29 Kovo 96 m. Mielas Rėdytojau „Vienybės“ praszau patalpiti szitą trumpą straipsnelį kas link Brooklyno ir New Yorko lietuvių. Norints gana esiu kantrus, bet kas jau per daug,

tai negaliu isztylėti ir noriu pasidalyti su kitais lietuviais Brooklyno ir New Yorko.

Kaip jau visiems gerai žinoma, Brooklyno lietuviai surengė naują parapiją ir jau turi bažnyčią ir kunigą, tikrą lietuvi, kurisai da nesenei pradėjo pildyti bažnytinius reikalus. Tai-gi dabar žiurėkite kas darosi su lenkų bernais. Visiems gerai žinomas kn. P. isz Baltimorės, atvažavo ne senai į New Yorką, į lenkų bažnyčią ir, ar ne pradės rinkti lietuviszkus dolerius ir kalektas daryti pas lietuvius, ant vardo kn. Krauczuno, sakydamas buk tai jisai esas kn. V. Krauczunas, nesenei – girdi – atvaževau isz krajaus, tai esiu labai biednas ir t. t. Žinoma kurios moterys nepazino kunigo Krauczuno tai tos patikėjo tam ir davė pinigų. Ne butų jau taip skaudu, kad surinkęs lietuviszkus dolerius, butų lietuviszkai ir suskaitęs; mat prasztyti tai mokėjo ir lietuviszkai, o skaityti, tai nubėgo pas lenkų kunigą; ba mat lenkiszka smagiau skaityti, negu lietuviszkai, kur tav pane!.. Ale kaip mą rodos, tai tamista negauni nog ponų dolerių, tik jau nog chlopų lietuvių ir tie lietuviszki doleriai patinka tav, o lietuviszka kalba ir lietuviszki laikraszcziiai tai tav visai užpakalyje stovi. Asz mislyju kad czion mano teisybė, ba pora metų algal, kada vedei visus lietuvius į lenkiszka parapiją Brooklyno, tai neva tu su manimi kalbėjai apie lietuviszko ir apie lietuviszka raszybą, bet kada parodei savo kortelę, tai buvo parasztyta Polesh Prest; o kaip asz paklausiau tamistos: dėlko nesivadini lietuviu? tai sakei, kad sarmata vienytis su tais lietuviais ir t. t. Dėlei to, tav geradėjau vertėtų ir lietuviszkų dolerių sarmatytis; bet kur tav! ima kaip szieną.

Dabar kas link lietuviszkų

laikraszczių, taip-gi teisingai galiu atšilept, ba kartą pats pasiuliau tamistai laikraszti, tai sakei: ka tos lietuviszkos gaziotos vertos, ar josia rasi gero! Ir tūjaus emei skaityti „Gazeta Polska“ Dynevicza. Tai, jeigu esi tamista toks lenkų bernas ir geras patrijotas, tai praneszu tav, kad daugiau nedrystum, atvaževęs į New Yorką ar Brooklyną, bobas apgavinėti, ir kad ne drystum savę daugiau vadėtis kn. V. Krauczunu; ba szitokio darbo, valdže Suv. Valstijų nepavelyje. Apsisergėk, kad ne butum kada, su didele sarmata nuluptas.

Dabar jau turime savo parapiją ir kunigą lietuvi, jam ne sarmata su lietuviais pasikalbėti, ne taip kaip tamista sakei, kad tav sarmata, ir gali dabar ne ne mislyti suvest mus su lenkais, ba jau turime savo locną parapiją ir bažnyčią. Praneszu visiems lietuviams Brooklyno ir N. Y., kad saugotumėtės tokių kalektorių; ba kn. V. Krauczunas da niekur ne kalektavojo, tik ant jo vardo pradėjo kalektavoti Pol. ir pora New Yorko bedievių; tai raszau, apsaugodamas visus nog tokių apgavikų. Jau jeigu taip koks, paprastas dristų daryti tokią apgavystę, tai ne butų ne tokio dyvo, ale jeigu mūsų geradėjas taip daro, tai didele sarmata, tav kunigėli.

Brooklyno parapijonas.

Isz kur vargas ir bėdos paeina?

Sunku ant szito klausymo atsakyti. Daugelis pilozopų ir didžgalvių laužė galvas, priraszė storas knjigas, mėgino užvesti teisingą randą per praliejimą kraujo, bet visi tie pamėginimai ant nieko nuėjo. Vieni garsino savo gilioj pilozopijoj jog reike szviesos, mokslo, kuris yra geriausias ginklas žmogaus, dėl pagerinimo buvio; kiti mėgino daro-

dyti svietui, jog Dievas už griekus kankina žmones vargdienius. Sunku, sunku atsakyti, idant įtikti ir pataikyti į nūmonę visų mūsų skaitytojų; nės pakol asz atsakysiu ir iszrisziu szitą klausymą, pasz nekėsime truputį apie mokslus tų didžgalvių, pilozopų, pranasų ir mylėtojų žmogijos.

Maizieszius didis rasztinikas penkių knjigų seno testamento, deszimts Dievo prisakymūse aiszkei nurodo ginklą dėl užlaikymo tvarkos tarp žmonių ir pagerinimo buvio: prisako mylėti artymą kaipo pats savę, bet to negana, nės tarp žydų, pildanczių prisakymus ir kas dien maldaujanczius sinagogoj – vieszpatauja vargas ir bėda. Pifagoras, pilozopas graikų, garsus vyras ir teisybę mylintis, savo moraliszka-me moksle skelbe, idant isznaikyti bėdą, – nekerszyti savo neprieteliam. Pilozopas kalba: jeigu nori savo neprietelių padaryti naudingų ir gerų žmogum, – į vietą atkerszinimo daryk dėl jojo labą. Sokratas taip gi niekina tūs, kurie troszko kerszyti savo iszkadadariams. Dijogenas, vieną kartą užklaustas, kaip tur kerszyti savo neprieteliam, idant apturėti ganėtiną rezultata, atsakė: „Priguli pačiam pastoti geresniu ir doresniu už neprietelių ir daryt savo neprieteliam labą.

Salamonas nepavelija veigrumoti atkerszinimu. Kristusas, malszydamas kersztą žmonių, į savo mokintnius, pasakė: „Sunus žmogai neatejo zudyti bet iszganyti Aiszkdamas prisakymą: „Mylėk artymą, kaipo pats savę nurodė, jog didžiausia uždū žmogaus – paszvesti savo tūtą ir gyvatą dėl labo draugij.

Szis principas „Meilė artimo“ nog seniausių laikų sziam laikui buvo ir yra įraikiu dėl isznaikinimo varų Senovės stabmeldiszkuose kuse, priesz užgimimą K

taus, mokytas sviestas placzei ir gilei suprato apie Dievystę ir Traicę. Platonas, pilozopas graikų, mokytinis Sokrato, mokydamas apie Traicę, atranda Dievystę – *grožybę, teisybę ir dorybę*, nurodo, jog tos trys ypatos lygios yra dideliu susirizime. Jis daro, jog mus dvase paeina nog Dievo; ką mes išsimokiname arba datireme, tai yra tik atminimas to Dieviszko įkvėpimo. Tas tris ypatas privalome tobulinti; priešingai – užsigynimas tų ypatų – yra klaidos žmogaus sąžinės, kuri nepavelija mums datirti prakilaesnių darbų. Istorija mums parodo, jog nog seniausių laikų apie dorybę, meilę artymo, niekad ne buvo užmiršta, bet kas kart, neatbojant ant didesnės pusės sviesto krikščioniszko ir taip augsztos civilizacijos, kuri apsiatė visą pasaulę, kas metas, kaip ant tų ypatų vargas, galvažudystę, apgavimai, savmylystę ir nedorybę tarp visų lūmų ir lyczių vieszpatauja. Neatbojant ant įstatų, kariumenės, sargų tvarkos, garsintojų mokslo Kristaus, – sviestas pasinere į prapultį ir bedugnę cinizmo.

Matome, jog visi tie pranaszai ir pilozopai pagoniszki ir pats Kristus ir jojo tikri pasekėjai, ka užsiplėnė nog tų, kuriems tiek labo visą savo amžį paszventė. Buvo persekioti, iszjūkti, varginti ir ant galo baisiūse kankinimūse smertį apturėjo. Ir szia dien tą patį matome, kur tik pasirodo kibirksztele meilės artymo, grynas mokslas begalinės teisybės ir mielaszirdystės, – tūjaus atsiranda neprieteliai draugijos, kurie isz visų pajiegy stengesi užgesyti tą kibirksztele, idant nesiplėtotų didele liepsna ir neuždegtų visos draugijos dangiszka meile, kuri žada pagaminti rojų ant szios žemės. Pranaszystė, kurę Kristusas skelbe: „ateis laikas, kada taps viena avinyczia ir vie-

nas piemū – tai yra, tautos ir visos veislės prigulės į vieną draugiję ir valdys ją vieną idėja. Valdonai, turtiečiai ir despotai daugiau bijos tos valandos, kaip pragaro, kaip smerties. Žemė ir dangus persimainys, o tie zodzei Iszganytojaus draugijos iszszpildys. Nes kada tas laikas ateis, nežinome ir pranaszai apie tai ant dangiszkių kunų nepaženklino mums. Asz tikiu, jog tik tada mes vargą iszvargsime, kada nebus despotų, turtiečių, pripaudėjų, grovų ir bajorų. O sziaip visos storonės, visi mūsų mokslai dėl pagerinimo buvio nieko nepaszelpis. Vargas ir bėdos pareina isz neiszpildymo prisakymo: „Mylėk artymą kaipo pats savę“. Kolei nebus pakreipti visi įstatai szia dieniszkių vieszpataus, ant augszciau minėto principo, idant sutverti ant to pamato triobėsą, dėl ateinanczių draugijos, toleik vieszpataus vargas ir nelaimė ant žemės. Jeigu mylėtų artymą – nevogtų, neskriaustų viens kito, nepastotų kraujegeriu, nebutų didziunų nė vargūlių, taptų tikra vieszpataus Iszganytojaus draugijos.

J. Grinius.

Kas link lietuviu spaudos praszymo.

„Garsas“ N. 9 patalpino rasztą nekocio J. Didinsko, caro sznipuko, isz Wilkes Barre, Pa. ir kaipo yra pereito meto „Susivienyimo“ seimas priėmęs užmanymą nū „Susiv.“ kūpos isz Northampton (N. „Vien.“ 48, 1895) kad „padūti carui praszymą, idant palengvintų padėjimą brolių lietuvių po jo valdzia esanczių“ – ir nusprendė „Susivienyimas“ padūti carui praszymą dėl sugražinimo Lietuviams spaudos. Nutarta: „Padūti „Susivienyimo“ komitetą su savo praszais ir

peczviete „Susivienyimo“ pavirtins“. („Vienybe“ N. 50, 1895). Taigi matyti kad „Susiv.“ nežino ką daro, o ypacziai iszlelstojai „Garso“ kaipo ir kun. Žebrys isz Waterburio, kuris pilnai atkartojoraszta Didinsko patilpusio „Garse“ („Rytas“ N. 4 ir 5) su prikergimu: „Szitai broliai turime priesz savę paveikslą praszymo, kuris tur buti vardan Suvienytų Vasl. lietuvių siustas prie Rosijos Ciesoriaus“ ir vadina viską teisingu, bei „Susiv.“ prezidentas. P. Didinskas, kaip matyti, yra aklas caro garbintojas, už ką bus bene ir caro apmokamas, nes czion Amerikoje yra daugybė maskoliszkų sznipukų, kurie visi yra caro apmokami, tarp kurių priklausio ir Didinskas bei jo pritarėjai virszuje minėti. „Garso“ redakcija priduria: „Neziurint ant prieszinjkų o net ir asztrių kritikų, praszymas bus padūtas, kad ir vien tikt dėl to, idant nepasiliktu tuszcziau, nusprendimas Seimo“.

„Taigi, kaip ne reik geriau į laiką pasirodė straipsnis, kuri galima pavadyti projektu dėl iszszpildymo „Seimo“ nusprendimo“. Tokiu budu tikrai reikia mislyti kad „Susiv.“ virszinjkai yra iszszilgę jau caro nagaikos, ir tikrai rengiasi carui pardūti mūsų brolius Lietuvoje esanczius. Tas darbas Didinsko ir jo pritarėjų yra visiems lietuviams ant didziausios gėdos, o ypacz amerikieciams, kurie esame iszszadėję caro ir visų jo užmazcių. Ką turi sakyti svetimtaucziai, matydami tokį mūsų vadovų kvailumą, kurie vakar carą vadino tironu – kraujageriu, o szia dien „visomielaszirdingiausiu“. Susivienyimo“ pareiga yra garsinti svieste caro nedorybes visoms tautoms ir vieninti Amerikos lietuvius, idant visi susivienyję galėtų didesnę paszalpą suteikti esantiems po caro knu-

tu. O „Susiv.“ prezidentas „Tėvynėje“ N. 3 taip sako: „P. Jūz. Didinskas isz Wilkes Barre prisiuntė žinę, kad turi praszę ruskoje kalboje pas carą praszymą, kad sugražinti lietuviams spaudą. Lietuviszko to praszymo vertimą jis davė atspaudyti „Garse“, praszymas suraszytas darbszcziai ir „Susiv.“ galėtų isz ano pasinaudoti“. Tegul atmena rasztytojas tų zodzių, kad amerikieciai neturi jokios tiesos ko nors caro praszyti, o ypacziai ketvertas caro tarnų varde 300,000 lietuvių amerikiečių; nes yra jau jo iszszadėję, ir pastoje laisvos valstijos ukėsais, ir kad visi yra nustoję tiesų, kurie iszžę be caro daleidimo ir prisiekę prigulėti prie tautos laisvos ir szelpti prispaustus. Kad mūsų vadovai turi tokius karsztus padoniausius jausmus į carą, netikiu, ar isz tikro jie jū ir iszmėgintų, turėdami po akių szaltąją Siberiją, kur tie karszcziausi jausmai tūjaus atszaltų; bet tai ir kitaip gali buti, nes nebereikalo Didinskas vadina „Rusiszka tėvynę“, darbinjkus tautos, vadina „atskalunais pabėgusiais isz Rossijos, kurie mokina žmones neklausyti Russiszko Rando. Gundolietuvis, idant visi pamesų savo Rusiszka tėvynę“ – „slapczia parsigabena isz Prusų uždraustas knjgas ir laikraszczius, skaito jas ir semia nūdus papiktinimo ir nepaklusnumo savo valdziai. — Prigimta ir pricziepyta meilė lietuviszkos tautos dėl Jo Mylistos Imperatoriszkos didybės traukia praszcioką dienose galiuvkų į bažnyczia (su policija, zandarais ir knutu į cerkvę) pasimelst Dievui už sveikatą ir ilgą pagyvenimą Jo Imp. didybės“; aiszskiai parodo, kad Didinskas ir jo pritarėjai yra caro sznipais, kurie yra caro užlaikomi bei laukia jų orderiai su briliantais kaipo, (galvažudzių) Vilniaus Orzevskio bei

Kauno Klingenbergio?!!!

Taigi, gerbtini tautiečiai patys matote kur veda mus mūsų vadovai, ir dėlko mes esame taip ilgai tamsybėje ir nevalioje, kur visas svietas jau naudojami vaisiais apszvietimo ir laisvės.

Norint spaudą atgauti, reikia svietui garsinti, kad caras neteisingai užgynė mumis spaudą ir protestus kelti, nes nei vienas vadovas nieko gero žmonijai nesuteikė, kolei žmonės patys savo krauju ir milijonais galvų neiszkovojo savą žmogiszkas tiesas bei laisvę, bet mūsų, neva vadovai, caro tarnai — judosziai nekenczia to, nemokina mūsų žmones apszvietimo ir supratimo, kad ir jie yra žmonėmis o ne vergais arba gyvūliais.

P. Zambrukas.

Brangiausios gėrybės.

„Zeme tai yra kunas tautos“.

Isz lenkiszko verte J. K.

(Tąsa.)

„O kas gal zinoti, mažu ir gerų žmonių yra, bet kuris ne žino jų kalbos ir tenykszečių apsiėjimų — tai turi prapulti; tenai koznas tur savą užsiėmimą, ir tiktai darbūjasi dėl savo gerovės. — tėvas tur savo užsiėmimą, sunus savo, duktė vėl savo — koznas dirba dėl savęs savo rankomis. Isz mūsų jūkėsi, kad mes ne mokėjome triusti ir ne norėjome, kad apleidome savo krasztą ir atėjome į Ameriką, mislydami, kad czion „kepti gaidukai patys į burną atleke. Musiszkiei labai szirdingai mus priimdavo, bet pagelbėti ne galėjo, nes ir jie patys buvo biedni ir vos galėjo savę užsilaikyt — tiktai mus barė vis, kad taip kvailai apleidome savo krasztą, apie kurią jie ne gal niekados užmirsztiti, ir kas valanda sugryžtų, kad tiktai but galima, kad tiktai jiems pavelytų pri-

siglaust prie szirdies savo motinos ir atsilsėt po gimtinės pastoge. Sunku labai buvo klausyt tokius iszmėtinėjimus, bet jie buvo teisingi, tikrai teisingi! Dideliu labai nusidėjimų yra apleisti savo tėvynę isz valnos savo valios! Ir Vieszpatis Dievas sunkiai nubaudže tūs — taip kaip ir manę nubaudė!... Nutilo ant valandėlės Jurgis.

„Na ir ką tenai veikėte?“

„O ką, dirbome kiek galėjome, labai sunkiai ir geras buvo uzdarbis — bet ką tai giliūje, ba pragyvenimas tenai neapsakomai brangus. Jau pamaželi pradėjo mums pasisekt ir geriau nors vieną dieną praleisti, jau ne reikėjo bada kęsti, bet kad jau nelaimė, kaip ranka Dievo, kabojo ant mūsų ir nė valandėlės ne atstojo nog mūsų, kad ne butų jausminga. Pati, nuvargita ilgomis ir sunkiomis kelionėmis, gailistaudama savo vaikelių, nusilpnėjusi per visokius sunkius datyrimus ir vargą, o prieg tam raudodama vis savo gimtinės — apsirgo. Viskas, ką tiktai per kruviną praktiką uzdirbau, ėjo ant jos gydymo. Raminau vargūlę, kad sugryszime į savo krasztą, į Užkrantę, kaip greitai ji pasitaisys ir susidėsime nors kiek pinigėlių — bet viskas buvo veltui. Liga vis didinosi ir apėmė ją karsztis, — klejodama vis minėjo savo vaikelius ir darėsi didele pōne Amerikoje. Kartais rodos ji jau Užkrantėje ir sznekasi su tėvais ir pažystamais ir pasakojasi jiems apie savo turtus, kokius tur Amerikoje.... Ak, ne galite jus perstatyt sav, kaip tai sunku mą buvo klausyt tų jos kalbų, karsztis jos dėgino rodos mano szirdį kaip karszcziausia gelezis! Stasiukas dirbo dirbtuvėje ir savo uzdarbiu gelbėjo savo tėvus.

(Pabaiga bus)

Dede ir jo seserenas.

Isz lenkiszko verte J. K.

(Tąsa).

„Baltas kalba teisybę“ atsiliepė vienas isz murinų, atsikukdamas ant vado Banu. Baltas Massa priguli jam! Banu turi dalaikyti zodį, norint ir piktam žmogui tai prisizadėjai“.

Nauje viltis, kad įpaikusį savo norą galės iszpildyti, perkreipė veidą daziurėtojus ir su pakelta ranka isz naujo priartino prie Emeryko, kuris visas savo mislis atvertė prie Dievo tikėdamas, kad paskutinė valanda jo gyvatos jau pasibaigė. Banu ir vėl užstojo baltą jaunikaitį ir prakalbėjo garsesniu balsu: „Baltą Massą sergi Banu, o dėlto kas tiktai dasilytės jo, tas tur prapulti!“

Kartu davė zinot apie tai ir visiems czion stovintiems. Tie apuko isz visų pusių Emeryką, o koznas isz jų iszrodė taip, rodos norėjo daziurėtojui pasakyti: greicziau dūsiūsi sukapti savę į szmotelius, ne kaip Massą, atidūta man per vadą, iszdūsiu kam į rankas.

Tūm kart susirinko ir kiti vadai apie Baną ir Mikalojų ir reikalavo iszreiszkimo to viso.

„Banu kalbės!“ atsiliepė murinas kalboje tiktai jiems suprantamoj. Szitą baltą jaunikaitį sutiko Banu girioje ir norėjo jau užmuszti. Bet talizmanas, kokį jam Giga davė iszgelbėjo jį. Jisai yra draugu jųdųjų ia Banu prisiekė, kad jį segės ir apgis visad ir visur. Davė jam net tris plunksnas isz savo karunos. Kad Banu butų žinojęs, kad jisai yra tūm, kurią szitas žmogus nor isztriti nū veido zemės, nebutų visai pakėlęs ginklo ir apleidęs gires, greicziau butų ėjās gelbėti jį. Prisizadėjau pirmiau, o todėl ir sakau, kad noriu tai iszpildyti! Jaunikaitis szits negal but niekūm pabaustas, taip gi niekas negal jį užmuszti, arba jo gėrybes paimti. Todėl nuneszkite paimtus turtus ten, isz kur paėmėte jūs, o po to renkitės atgalios į gires. Ne laukite ilgai. Banu kalbėjo ir Banu nor to!“

Pasekmė, kokį numanymą tą kalbą iszszaukė ant jo pavaldonų, ne atsakė visai jo galybei. Isz balto jaunikaiczio jiems jokios naudos ne buvo, greitai butų visi apgynę jį priesz Mikalojų, bet czion paliepta jiems nuneszti ant vietos visas tas gėrybes, kurės buvo paėmę, o tasai greitai pagimdė szirdise jų prilankumą prie turtų ir nepaklusnumą vadovui. Murmėjimas davėsi girdėtis isz visų pusių, o smarkus ir drutas Banu iszsitiesė ir pažiūrėjo piktai.

„Paklusnumas!“ suriko baisiai, „Banu prisako!“

Jūdiejie pasitraukė, kaip czion kas tai isz užpakalio suszuko: „Neklausykite jo! jisai yra draugu baltųjų, ir kai po toksai neturi buti ilgiau mūsų vyriausiu virsziniku. Kas mums galvoj su jo prizadais. Užmuszkite jį!“

„Užmuszkite jį!“ atsiliepė taip gi ir daziurėtojas ir pirmutinis sudavė apginėjui jaunikaiczio, kurio taip neužkentė.

Perkunije zaibinė nuszvito tamsiose akise Banu, kada pažiūrėjo ant paniekinimo jo per Mikalojų. Nepakėlė vienok rankos, kad atlygti už paniekinimą, o tiktai suriko: „Užmuszkite jį, jisai jusų vadą niekina!“

Nė vienas nepakėlė rankos ant Mikalojaus, nė viena vilyczia nė isztraukta ir ne paleista į jį, kad atlygt už savo va-

dą, tūjaus jisai pats apsuktas tapė išz visų pusių ir tiktai ma-
za dalelė stengėsi apginti jį. Baisingas muszis pakilo tarp
jų. Banu taip-gi pakėlė kirvį ant pasiprieszinusių, ir bai-
singas jo riksmas kas kart vis labiau degino krutis tikrų
draugų jo. Emerykas taip-gi pagriebė už ginklo ir, prisi-
spaudęs prie Banu, gynėsi nū pasiprieszinusių murinų; tūm
kart Mikalojus stengėsi, kad kaip nors prisisiekti iki Emery-
kui ir persikelti jam galvą kirviu. Norint ir narsiai gynėsi
draugau vado, bet skaitlius jų buvo visai mažas, kad pergale-
ti szimtą kart skaitlingesnius prieszinjkus. Bet atėjo pagel-
ba, kurios anė Banu, anė Emerykas visai nesitikėjo. Duryš
apgultojo namo atsidarė netikėtai ir spieczius apgultųjų su
ponu Vanderstratenu ir Herkulesu iszlėkė rodos lėkte; o kar-
tu ir szimtas szuvių pūlė ant prieszinjku. Tie susimaiszė, o
Emerykas pastiprintas geresne vilezia, szaukė linksmi: „Ar-
tyn, artyn, mano draugai, mus bus virszus, nenusimykite, ne-
sigailėkite nieko!“

Tūjaus užtaisytą buvo antru kart visos szautuvės ir tūm
kart da daugiau paguldė neprietelių. Toje pat valandoje
iszgirdo balsus isz užpakalio: hura! o tūjaus po tam pūlė
szuviai ir niekas da nematė kas czion szaudo. Bet ne už ilgo
pasirodė viskas. Isz kairės ir deszinės pusės pradėjo spaus-
tis kareiviai ir vienytis su tais, kur buvo Emerykas. Jūdi
neprieteliai pasimatė apsiausti isz visų pusių. Nūgąstis apė
mė visus. Rėkdami kiek katras galėjo metė szalin ginklus ir
bėgo. Kaip jūdi szeszėliai lindo per tarpą kareivių, o su to-
kiu greitumu, kad į keletą minutų taip toli atsidurė, kad kul-
kos szautuvių jau negalėjo dasiekti iki jų.

Mikalojus taip gi norėjo pabėgti. Bet vos tik dasiekė
iki pirmutinio krumo, už kurio jau norėjo pasikavoti, kaip
kas tai visai isz netyčių pataikė į jį isz szautuvės ir kulka
paguldė ant amziu. Stojosi tas toje pat valandoje, kaip po-
nas Vanderstratenas ir Emerykas susikabino ir verkė isz
džiaugsmo, o Herkulesas džiaugdamsi kalbėjo: „Victoria!
mes pergalejome, ir Massa gyvas, nežiurint ant daziurėtojaus
ir laukinių užpūlikų!“

Pasidžiaugę, pasiskubino dėdė ir seserėnas pas poruczi-
ką, kuris taip gerai ir tokioje reikalingoje valandoje pribuvo.
Nū paruciko dasizinojo, kad vienas isz murinų, prasprūdęs
pereitą naktį tarp užpūlikų, prisivijo jų ir neatstojancziai
prasžė pasiskubiti su pagelba. Padidinus žingsnį, neszėmės
atgalios, o pamatė czion kaip kas yra, tūjaus pažinome kur
neprieteliai ir nelaukdami metėmės ant jų ir tūm pagreitinom
atėjimą pabaigos viso to muszio.

„O kur tasai mano tarnas, kuris atszaukė jus?“ paklausė
p. Vanderstratenas.

Jaunas murinas su linksmu veidu prisiartino dabar ir
pasikloniojo, palenkdamas galvą, ponui Vanderstratenui, ku-
ris žingeidingai žiurėjo ant jo.

„Ar matai seserėnai, ir asz turiu gerų tarnų, o kurie ne
yra krikščionimis!“ kalbėjo p. Vanderstratenas.

Emerykas nusijūkė ir paklausė jauno murino: „Pom-
pejau pasakyk man į ką tu tiki?“

„Į gerą Dievą dangūse ir Vieszpatį Jėzų Kristų, kursai
mirė taip-gi ir už mus, jūdus murinus!“ atsako Pompejus,
bailiai žiurėdamas ant savo valdono.

Ponas Vanderstratenas ne iszrodė visai, kad butų nusi-
gandęs nū tokio atsakymo, bet tiktai buvo netikėtai visai ap-

szoktas.

„Už tiesą seserėnai“, prakalbėjo po valandai „asz kas
kart vis labiau persitikrinu, kad klaidžiojau!“ o atsisukdamas
ant murinų prakalbėjo: „Vaikeliai mano! parodėte man
savo prisiriszimą prie manęs ir asz todėl noriu parodyti, kad
moku už gerą geru atmokėti. Dėdu jums liūsybę ir kožnam
po tiek žemės, kad galėtumėte iszsižadavoti ne tiktai po stu-
belę, bet kad isz vaisių tos žemės galėtumėte patys užsilaiky-
ti. Kad turėtumėte sav kunigą, kuris jus pamokytų ir szven-
tincyzią, kur galėtumėte melstis, taip-gi asz apie vis tai pasi-
rupįsiu!“

Murinai nežinojo galo savo džiaugsmo, Emerykas-gi pū-
lėsi prie dėduko ir spausdamas jį kalbėjo: „O Dieve aczių
Tav, kad mums daleidai tai, kad siuntei ant mūsų nepriete-
lius, pažinau asz czion kokį gerą turiu dėduką!“

„O asz kokį gerą ir teisingą sunelį!“ atsako p. Vander-
stratenas jūkdamsi „Garbė lai buna Dievui, kad pakreipė
vis tai į mūsų pusę! O kas gi dėjosi su tūm pasileidėliu Mi-
kalojum?“

„Jeigu neklystu, tai turbut jį velka sziczion!“ atsako
Herkulesas.

„Na tai gerai, mes tūjaus jį apsudysime, ir-gi visai tei-
singai!“ pratarė p. Vanderstratenas. „Atveskite sziczion!“

„Dievas jau jį apsudyjo!“ atsako isz lėto Emerykas.
„Dusze jo jau apleido jo supuvusį kuną“.

Ponas Vanderstratenas pasilenkė ir tūjau pamatė, kad
Emerykas teisingai sakė. Sujudjtas iki gilumos atsiliepė:
„Ots ranka Dievo! Jisai atėjo sziczion, kad mus užmuszti, o
dabar žiurėkite, kulka pataikė į jo paties galvą. Taip apdo-
vanoje Vieszpatis tūs, kurie trokszta pikto. Tegul bus atil-
sis jo kaulams. Nesudykime negyvų, nės Tasai ką ant mūsų
yra padės darbus jo ant svertuvų ir apsudys pagal savo teisy-
bę“.

Kuną Mikalojaus paėmė ir nuneszė tolyn, o Emerykas
prisiartino prie vyriausio vado jūdųjų, Bano, dėlei kurio tei-
singumo tapo iszgelbėtas. Padėkavojęs szirdingai ir apdova-
nojęs, prasžė jo, kad pasiliktų kartu su gerais savo draugais
ant plantacijos dėduko, prizadėdamas, apdovanoti visokiomis,
mylistomis, kad atsisakytų pagrįzimo į gires, kur tikrai jau
lauke atmonyjimas pasiprieszinusių murinų. Banu atsakė
ant to užmislingai ir jūkdamsi: „Banu nesibijo jų, jie tur
bijotis Bano! Banu visus pakoros už pasiprieszinimą. Bal-
tiejie lai gyvūja. Banu pasilieka ir ant toliau liūsu ir eina
sav“. Paspaudė ranką Emeryko, ir už keletos minutų isz-
nyko kartu su tikrais savo draugais. Gailingai žiurėjo Eme-
rykas ant einanczių.

„Tikrai žmoniszka szirdis plaka krutise to jūdojo!“ atsi-
liepė. „Ant tikro ir jis patsai parodė savo dabartiniu darbu,
kad nū szio laiko kitaip reik žiurėti ir apsieiti su visais tar-
nais“.

„Uztikrinu, kad ant mano plantacijos, nė vienas isz jų
neturės už ką pasiskusti, o labjausiai už sunkų apsiėjimą“,
atsiliepė p. Vanderstratenas. „Jau nū szio laiko troksztu pa-
silikti tikru draugu mano tarnų ir jau ne noriu daugiau buti
smurcziu jų valdonu“.

„O szirdingas prisiriszimas anų atmokės už viską, ge-
riausias mano dėdukai!“ atsiliepė Emerykas. „Pereita nakį
tis tegul bus ant visados tav pamokinimu, o ne už ilgo ir da

labiau persitikrįsi, kad tarp jųdųjų krikszczionių taip-gi randa-
dasi geri ir teisingi žmonės, taip lygei, kaip ir tarp baltųjų,
kurie taip niekina jųdūsius. *Tikėjimas į Dievą ir užlaikymas jo prisakymų* daro iš mūsų mylinczius teisybę ir tikrus sutvėrimus Dievo, ir nedūda niekad skirtumo, ar tai jųdas, ar raudonas ar baltas keno kunas!“

* * *

Ant rytojaus išėjo peržiūrėti ar daug ką panaikinimo padarė užpūlikai, ir, apėję, pamatė, kad viską tą galima bus tūjaus sutaisyti, be didelio darbo. Į keletą sąvaiczių ir vėl užbudavota buvo stubos, o sutremtos lysvės iš naujo pertaisytos ir užsodytos. Taip-gi ir su visomis gėrybėmis, ką buvo sudėtos sklepūse, mažai kas pradingo, nės visus brangiausius daiktus, kaip tai: brangius akmenis ir auksą, rasta buvo vis tai pas daziurėtoją. Matyti Mikalojus paėmė jųs pirm negu parodė vis tai neprieteliams. Pabėgėliai murinai taip-gi pargrįžo, tai mat blėdis ant kurios p. Vanderstratenas butų galėjęs gailštauti, buvo visai nedidelė.

Bet jau dabar p. Vanderstratenas nesijautė taip linksmu ir taip užganėdintų, kaip prieš šį atsitikimą. Jam rodėsi, kad štai ir vėl jau prisiartino užpūlikai, naktį baugino jų tas labai ir ne sykį, paszokęs iš lėvos, bėgo prie lango žiūrėti ar neprisiartina ir iš tikrųjų; o kiek kartų atsiziūrėjo ant kalnų, tarp kurių landynėse ir tankumynėse medelių tunojo neprieteliai, akys jo ir veidas mainėsi, o nūgastis sunkino jų. O kaip tai lengvai galėjo stotis tas, kad anie laukiniai užpūlikai, trokszdami jų turtų ir vėl gal atlekti ir vėl iš naujo baugyti toms užtrucintomis vilycziomis?

„Seserėnai“ — užkalbino vieną kartą Emeryką — „ar tu iš tikrųjų norėtum parvažiūti į Europą?“

„Taip dėduk, o labiausiai, kad tu dėduk pavarytum manę ir pasiūstum eiti sav atgalios“ atsako jųkdamosi Emerykas. „Negaletėčiau asz tavo tokį paliepinimą išpildyti, kad po tam vieną palikti ant sudraskymo tiems laukiniams vilkams!“

„Na tai gerai vaikine, važiuokime kartu!“ kalbėjo ponas Vanderstratenas lyg nusiminięs, lyg ko gailistaudamas. „Nepasitikiu kas tai sandarai, surisžtai su tais laukiniais meszkinnais, o Banu, draugas mūsų nužiūti gal, taip lygei kaip ir kožnas žmogus mirszta. Pirkikas ant plantacijos mano jau atsirado, na tai vardan Dievo pabandykiva da kartą koks-gi tenai gyvenimas tam senamjam mūsų kraszte“.

„Bet Herkulesas važiuš taip-gi su mudviem, ar ne dėduk?“

„Žinoma, jeigu tiktai norės!“

„Na tai jau kitą, ateinanczią sąvaitę važiujjava!“ kalbėjo Emerykas, trindamas iš džiaugsmo rankas. „Szalin iš to kraszto karszczių saulės į mylimiausią tėvynę, į prieglobą geriausios mūsų motinos! O! kas-gi gal apsakyti tą džiaugsmą, kokį jų turės, kada tavę, mano dėduk, paregės!“

Už sąvaitės po to atplaukė nū Amerikos kranto ponas Vanderstratenas, Emerykas ir Herkulesas, o po szeszių mėnesių prisiartino laimingai prie porto Europos. Per isztisą vasarą p. Vanderstratenas buvo labai linksmas. Ne kartą kalbėdavo, kad czionai ne toki karszcziai, kaip kad Surinamūse, kurie ne kartą jam ten bebuvant įsipriklino, pripažino, kad medžiai sziczion Europoje taip lygei žaliūje, kaip ir tenai, o pavėsis tų medelių lygei, kaip ir tenai vėsina ir sustiprina vasaros karszcziuose, todėl visai nesirupino apie savo plantaciję.

Bet kada prisiartino žiema su pusnimis ir ledais, jau nieko nebuvo matyti žaliūjant, apart keletos kvietkų stubose, o priegtam per dienas turėjo sėdėti pas peczių, pradėjo ne kartą murmėti ir veik gailėtis, kad apleido savo krasztą, persikeldamas iš Amerikos į Europą. Emerykas vis tylėjo ir davė jam taip sav iszmėtinėti, bet kaip vieną kartą tų iszkalbinėjimų jau buvo per virsz tai užklausė jo: „Dėduk iš szių dviejų apgulimų kurį pirmiau nori imti, ar dabartinį europiszką iš sniego, ar amerikonzszką, kada mus apgulė neprieteliai iš girių?“

Ponas Vanderstratenas susiraukė pirmiau ant to užklausymo, bet tūjaus nusijūkė ir pratarė: „Nėr ką nė kalbėti, jogei žiema Europos daugel meilesnė, kaip anie troksztanti kraujo laukiniai iš girių Surinamo. Nėr ką apie tai daugiau jau ir kalbėti.“

Nū to laiko nemurmėjo jau niekad daugiau, pamažėli prisipratino prie visko ir ilgus metus laimingai ir linksmai pergyveno. Anas užklausymas Emeryko, o kartu atmintis apie baisingus užpūlikus iszskirstė visą gailistaujimą apie plantaciję, ir nū to karto jau niekad daugiau nepamisylo apie savo paliktą plantaciję.

Ir taip visi buvo labai linksmi: p. Vanderstratenas jau, nesibijojo daugiau užpūlimo neprietelių; Emerykas džiaugėsi kad gal but pagelba savo motinėlei, ir Herkulesas nemažiau buvo linksmas, matydamas, kad jis vis taip mylimas nū savo draugo Emeryko, kaip ir kad pirma buvo.

Paliktiems už jurių tarnams taip-gi gerai sekėsi. Teisingumas jų, kokį parodė prie apgulimo neprieteliais, stojosi paveizda dėl visų aplinkinių, o geras pasivedimas skyrė jųs nū kitų ir daug geriau jie gyneno, ne kaip kiti. Veik visi plantatoriai pradėjo geriau apsieiti su savo tarnais. Patys plantatoriai pakviesdavo kunigus, kad apszviesti jų tarnus. Tarnai krikszczionys buvo visam kraszte geriausiais, doriausiais ir darbszcziausiais ir ant jų da iš naujo persitikrinta, kad tikėjimas krikszczioniszkas vienintelis keles iszganymo, tikėjimas suteike gerovę visur, kur tiktai amžina teisybė to tikėjimo bus pasėta ir kur palaiminantis mokslas to tikėjimo norei yra klausomas, o dangiszki prisakymai jo be paklydimu yra užlaikomi. *Ba kas įtiki žodžiams Dievo, tasai užlaikoko prisakymus Jo.*

Galas.

Gromatnyczia.

— Korespond. p. J. M. iš Forest City, Pa. bus sunaudota į sekantį numerį.

— Korespond. P. S. iš Wanamie's patilps į sekantį num. Laiszkas p. E. W. iš Waterbury'o Conn. patilps į sekantį numerį.

— Korespondencija J. U. iš Waterbury'o Conn. nepatilpo. Nors labai geros mislies, bet tas viskas buvo nurodyta 14 num. „V.“.

Nū rėdytės. „Lietuviszkai Ceitungai“ Klaipėdoj ir „Naujai Lietuviszkai Ceitungai“ Tilžėje. Meldžemi, prisiuskite mums savo laikraszczius, nės jau ilgas laikas kaip mes jusų laikraszczių negauname, o jeigu jums nepatinka kad laikraszcziais mainytumėm, tad suteikite žinę.

Pajieszkajimai.

Praszau pajieszkoti mano pusbrolio Kazimiero Keturakio. Jisai paeina isz Suvalkų rėdybos, Senapilės pavieto, Garliavos parapijos. Jau treczias metas kaip Amerikoje. Pirma gyveno Serenton'e; dabar nežinau kur besiranda. Jeigu kas apie jį žino, arba jis pats tegul dūda žinią ant szio adrisko: Mr. A. Visgaitis New Castle Del N. Bax 3.

Pirmas liet. Balius!

Pirmas lietuviszkas Balius Homestead, Pa., ant naudos dr. szv. Jūzapo, 13 dieną Balandžio m. 96, 7 adyną vakare ant ulyczios 5 avenue, Salon, tikietas tiktai 50 c.

Užpraszone visus vyrus ir jaunikaiczius netik isz Homestead ale ir isz visos aplinkinės.

Balius! Balius!

Puikus lietuviszkas balius bus keliamas Seredoje 15 d. Balandžio (April.) 1896 m., ant salės Landmesser's 152 S. Main str. Wilkes-Barre, Pa., ant naudos draug. szv. Mykolo, ant kurio užpraszone visus brolius ir sesutes, nės bus dailus pasilinksminimas ir bus viskas tvarkoje užlaikyta, o muzykė bus pirmos klisos. Tikietas tik po 25 c.

Meilingai užpraszo Komitetas.

Apgarsinimai.

Naujai iszleistos knygos gaunamos pas J. Pauksztį Plymouth, Pa.

KANKLES lietuviszkos dainos keturiems balsams (su notomis) sutaikytos, parupino D-ras V. Kudirka. (Isz kurių gali kiekvienas iszsimokytį gražiai dainuoti) prekė tiktai 20 c. Amerika pirtyja. Komediya isz trijų dalių, kuri yra labai gera dėl teatro iszsimokinimo, kaip Agota vieno siuvejo prikaltėta pavogė nū savo tėvo 200 rublių ir ketino su tūmi siuveju į Ameriką traukti, kuris nū jos iszviliojės pinigų ir ją uždaręs pirtyje pats vienas į Ameriką

keliavo ————— 10 ct.
Apie Kalbų pradžia ————— 5 ct.
Budai gydymo nekurių ligų 25 ct.
Ką daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume ————— 5 ct.

Pirmas Lietuviszkas Rubsuvis (kriauczius), siuva rubus pigei ir dailei taipogi sutaiso dažą (farbūje) ir czystije greit gerai ir pigei, todėl viengencziai pas savą.

Jonas Jakubauckas
No 1934 Superior str.
Cleveland Ohio.

Szviežio ir gardaus Aluczio, gerų Arielkų kvėpenčių Cigarų gausi pas

F. Szczecina ir F. Reszkevicze
Lenkiszkas Saliunas
Plymouth, Pa.
5-11-97

GERIAUSIA UŽEIGA

ir skaniausi gėrymai, kaip tai: Alus, Porteris Elius ir visoki likieriai — pas —

Simą Pauksztį
131 N. Main ulyczios
NANTICOKE, PA.
Skersai kelą prieš Banką.

DANTISTAS.

Traukti dantis be jokio skaudėjimo.
Dr. N. H. Meyers Eley House, ant Main ulyczios. Ofisas atidarytas nū 8 iki 12 p. p., nū 1 iki 5, ir nū 7-8 vakaro. III-IX 96

Tėmykite.

Kas norit nusipirkti kavalką žemės ir pasistatyti sav locną namą, taigi pirkitė lotus netoli lietuviszkos bažnyczios ir pabriky, kur vandū užvestas, saidvokai sudėti.

Prekė pigi ir ant labai lengvų iszlygų pardavinėjami.

Kreipkitės pas:

S. Mack,
82 Bond str.
ELIZABETH, N. J.

Fred. Schwartz & Bro.

Pardavėjai į karcziamas ir į stubas: Vyno, Arielkos, Alaus ir Porterio. Baczkomis ir bonkomis.

Taipgi vynas ir arielka, geresnio iszdarbio, reikalaujami į vaistus.
123 E. Main str. PLYMOUTH, PA.
Kur didelė bonka szale durių stovi (sign)
5-11-97

Dovana! Geriausias Elgin Laikrodėlis su lenciugėliu.

Ateikyk szitą apgarsinimą su savo pilnu vardu ir adresu, o mes tav prisijusime geriausi Elgin Laikrodėli su lenciugėliu dykal dėl peržlurėjimo. Luksztai yra czysto aukso 14tos prabos, su primalszytu metalu kuris jam pridėda drutybę ir geriau lezrodo ne kaip už \$40 laikrodėlis. Viduriai yra geriausi Elgin, gwarantuojami ant 20 metų. Lenciugėlis dailus paaukeštas ir pardavinėjamas pas dzlegornikus po \$3.50. Peržlurėk nuėjas ant expresse office tą viską, ir jėlgu atrašei vertu tų pinigų, tai užmokėk tą menką sumą \$9.25 ir laikrodėlis su lenciugėliu bus tavo savaoczla.

DIAMONT WATCH CO.
CHICAGO Ill.
25-111, 96

Mes norime pardūt rakandus (furniture)

Mes turime visokių dėl stubos reikalingų daiktų.

Pardūdame su mažu uzdarbiu, pasitikėdami daugiau pirkių.

Ateik ir pažiurėk pas mus.

John Moore,

144 Main ulyczios,
Plymouth, Pa.
Zemliau Bull Run Skerskelio.
5-11-97

Ant. Mockaiczio „Kosciuszko Hotel“

Užprasza brolius lietuvius neužmirsztį užėti pas manę. Rasite pas manę meilingą priėmimą. Vynai, likieriai, alus, cigarai ir užkandziai visada pas manę kuo no geriausi.
118 Canal Str., WILKES-BARRE.
Prieš L. V. gelezinkelidvarį.

Galima gauti su prisiuntimu szias knygas:

1. Istorija Katalikų Bažnyczios. Ji yra labai naudinga dėl perskaitymo kožnam katalikui. Kasztūja 1,00.
2. Trumpa peržvalga lietuviszkos darbu Amerikoje 1892 m. Ji iszrodo aiszskiai lietuviszkų bedievių darbus ir podraug kaip katalikas turi nū jų apsisaugoti. Kasztūja 20c.
3. Valtis bei iszguldymas szventų evangelijų ir lėkcijų ant visų metų su labai naudingais dvasiszkais skaitymais. Puslapių esti 896. Linkėtina kad kožno lietuviu namūse ji butu. Kasztūja — 1,50c.

pas Kun. A. Burba. Box 1053
Plymouth, Luzerne, Co. Pa.

Pirmutinė užeiga dėl Lietuvių pas Stasi Bagdoną.

Arielkų visokių, alaus labai gardaus, gero vyno, cigarų ir t. t. Ne praėik pro savą brolau! atsilankyk nors sykutį!

E. Main ulyczios po No 204
Plymouth, Pa.
5-11-97

Lenkiszkos knygos

maldų, pargubentos isz užmarės. Gaunamos pas Jūz. Pauksztį.

Westchnienie duszy pobożnej, zbiór nabożenstw i pieśni z przydanem Drogi krzyżowej, Gorzkich żali i psalmów \$1,50.
Złoty Oltarz czyli zbiór nabożenstw dla chrześcian i katolików \$1,30.
Oltarzyk czyli zbiór nabożenstwa dla młodzieży katolickiej 70 c.
Wyborek nabożenstwa dla młodzieży katolickiej 50 c.
Mały złoty oltarzyk dla pobożnych dzieci katolickich 45 c.

M-A CARROLL M. Doktoras.

Ofisas ir gyvenimas —

Cor. Church & Eno ulyczios
PLYMOUTH, PA.

Ofisas atidarytas — iki 9 sz ryto, nog 1 iki 3 ir nog 6 iki 9 po pietų. 5-11-97

LIETUVISZKAS Saliunas

Jūzo Miliaucko,

Szaltas alus, skanus gėrymai, gardus, cigarai. Smagi vieta dėl užeigos. Praszau brolius atsilankyti pas manę.

Jūzas Miliauckas,
MAHANAY CITY.

Pigiausia Lietuviszka krantuve visame mieste.

Galima gauti, perkant tiktai už pinigą:

Silkių baczkutė už	60 c.
22 svaru cukriaus už	1.00
Cal. Ham svarą už	7½ c.
Sudyty laszinių svarą už	7½ c.
Rukytų laszinių svarą už	9 c.
Szvieži kumpei	7 c.

Deszrelės baksais po 7 c. už svarą.	
Bulvių buszelį už	30 c.
Miners extra Tabakas	30 c.
4 svarai Kėksų už	25 c.
4 „ Crakesų	25 c.
Szviežių kiauszinių tuz. už	14 c.
Svaras sviesto už	20—15 c.
Svaras geriausių taukų	7 c.
7 dėzes Sardines	25 c.
3 dėzes pieno	25 c.

— pas —

M. Bartikowsky,

252 East Market Str.,

Wilkes-Barre, Pa.

4-tose duryse nū Stegmalerio Bravoro.